

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL ASMENS VARDŲ IR PAVARDĖS KEITIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2016 m. gruodžio 28 d. Nr. 1R-333
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymo 24 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.167 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Asmens vardo ir pavardės keitimo taisykles (pridedama).
2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2001 m. birželio 20 d. įsakymą Nr. 111 „Dėl asmens vardo, pavardės ir tautybės keitimo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.
3. N u s t a t a u, kad:
  - 3.1. šis įsakymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.;
  - 3.2. iki šio įsakymo įsigaliojimo pradėtos asmens vardo ir pavardės keitimo procedūros baigiamos pagal jų pradėjimo metu galiojusius teisės aktus.

Teisingumo ministrė

Milda Vainiutė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos teisingumo ministro
2016 m. gruodžio 28 d. d. įsakymu Nr. 1R-333

ASMENS VARDŲ IR PAVARDŲ KEITIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmens vardo ir pavardės keitimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato vardo ir pavardės keitimo pagrindus ir šių asmens duomenų keitimo civilinės būklės aktų įrašuose tvarką.

Sprendžiant asmens vardo ir pavardės keitimo klausimus, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro (toliau – teisingumo ministras) tvirtinamos civilinės būklės aktų registravimo taisyklės taikomos tiek, kiek šių klausimų nereglamentuoja šios taisyklės.

2. Keisti vardą ir (ar) pavardę turi teisę Lietuvos Respublikos piliečiai, asmenys be pilietybės ir užsienio valstybių piliečiai (toliau – pareiškėjas). Šiuos asmens duomenis keisti leidžiama 16 metų sulaukusiam pareiškėjui.

Kai keičiamas jaunesnio kaip 16 metų nepilnamečio vaiko vardas ir (ar) pavardė, jo vardu prašymą ir kitus šiose taisyklėse nurodytus dokumentus dėl vardo ir (ar) pavardės pakeitimo civilinės metrikacijos įstaigai pateikia jo atstovas pagal įstatymą.

3. Užsienio valstybės piliečio ir asmens be pilietybės vardas ir (ar) pavardė gali būti pakeisti tik Lietuvos Respublikos civilinės metrikacijos įstaigose ar Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose (toliau – konsulinė įstaiga) jam įrašytuose civilinės būklės aktų įrašuose.

4. Pasirinktas vardas ir (ar) pavardė, į kurį keičiamas turimas vardas ir (ar) pavardė, turi atitikti pareiškėjo lytį, neprieštarauti gerai moralei ir Lietuvos Respublikos viešajai tvarkai, o kai keičiamas nepilnamečio vaiko vardas ir (ar) pavardė, – taip pat ir geriausiems vaiko interesams.

5. Pagal šias taisykles vardo pakeitimu laikomas vieno vardo pakeitimas į kitą vieną vardą, vieno vardo pakeitimas į du vardus arba atvirksčiai, taip pat dviejų vardų pakeitimas į kitus du vardus ar dviejų turimų vardų eiliškumo pakeitimas.

Pagal šias taisykles asmuo savo turimą vienanarę arba dvinarę pavardę gali keisti į kitą vienanarę arba dvinarę pavardę.

6. Už vardo ir (ar) pavardės pakeitimą Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo nustatyta tvarka imama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto dydžio rinkliava.

7. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS ASMENS, SULAUKUSIO 16 METŲ, VARDŲ IR (AR) PAVARDŲ KEITIMO PAGRINDAI

8. Pareiškėjas savo vardą (vardus) gali pakeisti į kitą vardą (vardus).

9. Pareiškėjas gali pakeisti savo pavardę, jeigu:

9.1. nori turėti tėvų pavardę;

9.2. nori turėti senelių, prosenelių ar kitų protėvių pavardę;

9.3. nori turėti dvigubą pavardę, sudarytą iš tėvo ir motinos skirtingų pavardžių: iš tėvo ir motinos skirtingų vienanarių pavardžių, vieno iš tėvų vienanarės ir kito dvinarės (daugianarės) pavardės dėmens, iš abiejų tėvų dvinarių (daugianarių) pavardžių pasirinktų dėmenų (vieną dėmenį pasirenkant iš tėvo, kitą iš motinos pavardės), iš dviejų skirtingų kiekvieno iš tėvų vienanarių pavardžių;

9.4. nori turėti patėvio (pamotės), buvusio globėjo (buvusio ar esamo rūpintojo) pavardę;

9.5. turi pavardės formą, neatitinkančią jo lyties;

9.6. pasikeitė pavardę užsienio valstybėje;

9.7. nori turėti kitokią pavardės variantą, jeigu tradicinėje vartosenoje yra trumpesnis nepriesaginis ar kitoks priesaginis tos pavardės variantas;

9.8. po santuokos įregistravimo vietoj turimos pavardės nori įgyti bendrą su sutuoktiniu pavardę arba sutuoktinio dvinarės (daugianarės) pavardės dalį;

9.9. po santuokos įregistravimo prie turimos pavardės nori prijungti sutuoktinio pavardę arba sutuoktinio dvinarės (daugianarės) pavardės dalį;

9.10. nori susigražinti bet kurią pirmiau turėtą pavardę;

9.11. nori įgyti pavardės formą, nenurodančią šeiminės padėties, arba atvirkščiai;

9.12. nori vietoj savo nelietuviškos sugramatintos (su lietuviška galūne) pavardės įgyti tokią pačią, tik nesugramatintą pavardę (be lietuviškos galūnės), arba atvirkščiai – vietoj nelietuviškos nesugramatintos pavardės įgyti tokią pačią, tik sugramatintą pavardę.

10. Jeigu pavardę keičia pareiškėjas, kuris yra sudaręs santuoką, jo sutuoktinio pavardė automatiškai nekeičiama.

Jeigu pavardę keičia pareiškėjas, turintis nepilnamečių vaikų, jų pavardės automatiškai nekeičiamos.

Jeigu vardą ir (ar) pavardę keičia nors vienas iš nepilnamečio vaiko tėvų, įrašai apie tėvus atitinkamai keičiami nepilnamečių vaikų gimimo įrašuose.

III SKYRIUS

JAUNESNIO KAIP 16 METŲ NEPILNAMEČIO VAIKO VARDŲ IR (AR) PAVARDĖS KEITIMO PAGRINDAI

11. Jaunesnio kaip 16 metų nepilnamečio vaiko vardas (vardai) gali būti keičiamas (keičiami), jeigu turimas vardas (vardai) neatitinka geriausių jo interesų.

12. Jaunesnio kaip 16 metų nepilnamečio vaiko pavardė bendru tėvų sutarimu gali būti keičiama, jeigu:

12.1. norima suteikti vieno iš tėvų pavardę (kai tėvo ir motinos pavardės skirtingos) arba bendrą tėvų pavardę (kai tėvų pavardė skiriasi nuo vaiko pavardės);

12.2. norima suteikti dvigubą pavardę, sudarytą arba iš tėvo ir motinos skirtingų vienanarių pavardžių, arba vieno iš tėvų vienanarės ir kito dvinarės (daugianarės) pavardės dėmens, arba iš abiejų tėvų dvinarių (daugianarių) pavardžių pasirinktų dėmenų (vieną dėmenį pasirenkant iš tėvo, kitą iš motinos pavardės);

12.3. norima suteikti vienanarę pavardę, sudarytą iš tėvo arba motinos pavardžių pasirinkto vieno dėmens, kai bent vieno iš tėvų pavardė yra dvinarė (daugianarė);

12.4. norima suteikti pavardės formą, nenurodančią šeiminės padėties, arba atvirkščiai;

12.5. vietoj jo nelietuviškos sugramatintos (su lietuviška galūne) pavardės jam norima suteikti tokią pačią, tik nesugramatintą pavardę (be lietuviškos galūnės), arba atvirkščiai – vietoj nelietuviškos nesugramatintos pavardės norima suteikti tokią pačią, tik sugramatintą pavardę.

13. Jaunesnio kaip 16 metų nepilnamečio vaiko pavardė registruojant tėvystės pripažinimą, tėvystės (motinystės) nustatymą ir tėvystės (motinystės) nuginčijimą keičiama teisingumo ministro tvirtinamų civilinės būklės aktų registravimo taisyklių nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

PRAŠYMO PAKEISTI VARDĄ IR (AR) PAVARDĘ PATEIKIMO TVARKA

14. Prašymą pakeisti vardą ir (ar) pavardę pareiškėjas gali pateikti pasirinktai civilinės metrikacijos įstaigai tiesiogiai arba per Metrikacijos paslaugų informacinę sistemą (toliau – MEP informacinė sistema). Nuolat užsienyje gyvenantys Lietuvos Respublikos piliečiai prašymą taip pat gali pateikti per konsulinę įstaigą. Tokiu atveju prašymą pasirašiusio pareiškėjo parašo ir prie prašymo pridėtų dokumentų kopijų tikrumas turi būti paliudytas konsulinio pareigūno parašu ir antspaudu su Lietuvos valstybės herbu.

15. Prašymas gali būti pateikiamas asmeniškai arba per atstovą.

16. Lietuvos Respublikos piliečio asmens tapatybei patvirtinti turi būti pateikiamas galiojantis Lietuvos Respublikos piliečio pasas arba Lietuvos Respublikos pasas, arba asmens tapatybės kortelė, užsienio valstybės piliečio tapatybei patvirtinti – galiojantis užsienio valstybės piliečio kelionės dokumentas, pripažintas Lietuvos Respublikoje, arba leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje, jei užsienio valstybės pilietis ar asmuo be pilietybės neturi kelionės dokumento (toliau – asmens tapatybės dokumentas). Prieglobsčio prašytojo asmens tapatybei patvirtinti gali būti pateikiamas ir užsieniečio registracijos pažymėjimas, jei prieglobsčio prašytojas neturi kelionės dokumento.

Nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenančio asmens be pilietybės, pabėgėlio ar užsieniečio, kuriam suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje, statusui patvirtinti turi būti pateikiamas galiojantis leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje.

Jeigu pareiškėjas į civilinės metrikacijos įstaigą kreipiasi per Metrikacijos paslaugų informacinę sistemą, jo asmens tapatybė patvirtinama elektroninio ryšio priemonėmis.

17. Jeigu prašymas paduodamas per atstovą, kartu su kitais šiose taisyklėse nurodytais dokumentais civilinės metrikacijos įstaigai arba konsulinei įstaigai turi būti pateikiamas atstovavimą patvirtinantis dokumentas ir galiojantis atstovo asmens tapatybės dokumentas.

18. Konsulinė įstaiga, priėmusi Lietuvos Respublikos piliečio prašymą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas saugiomis elektroninio ryšio priemonėmis, o kai tokios galimybės nėra, – artimiausiu diplomatinio paštu jį perduoda Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Teisės departamento Civilinės metrikacijos skyriui.

19. Keičiant vardą ir (ar) pavardę, civilinės metrikacijos įstaigai turi būti pateikiami:

19.1. nustatytos formos prašymas pakeisti vardą ir (ar) pavardę (toliau – prašymas) (šių taisyklių 1 priedas, kai keičiamas 16 metų sulaukusių asmenų vardas ir (ar) pavardė, arba šių taisyklių 2 priedas, kai keičiamas jaunesnio kaip 16 metų nepilnamečio vaiko vardas ir (ar) pavardė);

19.2. kiti šių taisyklių 22–26 punktuose nurodyti dokumentai.

20. Užsienio valstybių institucijų išduoti dokumentai turi būti išversti į lietuvių kalbą ir legalizuoti arba patvirtinti pažyma (*Apostille*), jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ir Europos Sąjungos teisės aktai nenustato kitaip.

21. Jeigu pateikiamos Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybių institucijų išduotų dokumentų kopijos, kartu nepateikiant dokumentų originalų, jos turi būti patvirtintos atitinkamai notaro arba Lietuvos Respublikos konsulinio pareigūno, arba kompetentingo užsienio valstybės pareigūno.

22. Kai pavardė keičiama šių taisyklių 9.1–9.3 papunkčiuose nurodytais pagrindais, civilinės metrikacijos įstaigai turi būti pateikiami civilinės būklės aktų įrašus liudijantys dokumentai, įrodantys, kad konkretus pareiškėjo protėvis turėjo jo pageidaujama įgyti pavardę, jeigu šie duomenys nėra įtraukti į Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenų bazę.

23. Kai pavardė keičiama šių taisyklių 9.4 papunktyje nurodytu pagrindu, civilinės metrikacijos įstaigai turi būti pateikiami dokumentai, pagrindžiantys, kad konkretus asmuo yra pareiškėjo patėvis (pamotė), buvo globėjas (buvo ar yra rūpintojas), taip pat patėvio (pamotės) ar globėjo (rūpintojo) laisvos formos rašytinis sutikimas dėl pareiškėjo pavardės pakeitimo.

24. Kai pavardė keičiama šių taisyklių 9.6 papunktyje nurodytu pagrindu, civilinės metrikacijos įstaigai turi būti pateikiami dokumentai, pagrindžiantys, kad pareiškėjo pavardė pakeista užsienio valstybėje.

25. Kai keičiamas jaunesnio kaip 16 metų nepilnamečio vaiko vardas ir (ar) pavardė, kartu su šių taisyklių 19 punkte nurodytais dokumentais civilinės metrikacijos įstaigai turi būti pateikiamas kito iš turimų tėvų rašytinis sutikimas ir vaiko, jeigu jam yra suėję 10 metų, rašytinis sutikimas. Kito iš turimų tėvų rašytinio sutikimo pateikti nereikia, jeigu jam įsiteisėjusiu teismo sprendimu laikinai ar neterminuotai yra apribota tėvų valdžia.

Kai kito iš turimų tėvų rašytinis sutikimas nepateikiamas, nes jam įsiteisėjusiu teismo sprendimu laikinai ar neterminuotai yra apribota tėvų valdžia, o civilinės metrikacijos įstaigai kyla

abejonių, ar vaiko vardo ir (ar) pavardės pakeitimas atitinka geriausias vaiko interesus, civilinės metrikacijos įstaiga turi kreiptis į valstybinę vaiko teisių apsaugos instituciją dėl išvados, kurioje įvertinama vaiko vardo ir (ar) pavardės pakeitimo atitiktis vaiko interesams, gavimo.

26. Kai keičiamas jaunesnio kaip 16 metų nepilnamečio vaiko vardas, kartu su šių taisyklių 19 ir 25 punktuose nurodytais dokumentais civilinės metrikacijos įstaigai raštu turi būti pateikiamas laisvos formos motyvuotas nepilnamečio vaiko tėvų ar vieno iš jų prašymas, kuriame būtų nurodyta, kodėl pageidaujama keisti vardą.

V SKYRIUS

PRAŠYMO PAKEISTI VARDĄ IR (AR) PAVARDEĮ NAGRINĖJIMO TVARKA

27. Civilinės metrikacijos įstaigos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį (toliau – darbuotojas), taip pat konsulinis pareigūnas, priėmęs prašymą ir kitus šiose taisyklėse nurodytus dokumentus, privalo pareiškėjui išaiškinti vardo ir (ar) pavardės pakeitimo teisinės pasekmės ir pareigą sumokėti valstybės rinkliavą. Kai pareiškėjas prašymą pateikia per Metrikacijos paslaugų informacinę sistemą, jam ši informacija pateikiama elektroninėmis ryšio priemonėmis.

28. Vardui ir (ar) pavardei pakeisti užvedama vardo ir (ar) pavardės pakeitimo byla (toliau – byla), į kurią dedamas prašymas ar per MEP informacinę sistemą pateikto elektroninės formos prašymo nuorašas ir kurioje surenkama visa reikalinga informacija, susijusi su vardo ir (ar) pavardės keitimu.

29. Jeigu civilinės metrikacijos įstaigos archyve nėra civilinės būklės aktų įrašų, kuriuose būtų keičiamas vardas ir (ar) pavardė, civilinės metrikacijos įstaiga turi reikiamus įrašų nuorašus išreikalauti iš kitos civilinės metrikacijos įstaigos ar valstybės archyvo. Jeigu civilinės būklės akto įrašas yra prarastas, jis turi būti atkurtas teisingumo ministro tvirtinamų civilinės būklės aktų registravimo taisyklių nustatyta tvarka.

30. Kilus neaiškumų dėl asmenvardžių darybos, turi būti prašoma Valstybinės lietuvių kalbos komisijos išvados.

31. Byla baigiama nustatytos formos išvada dėl vardo ir (ar) pavardės pakeitimo (toliau – išvada) (šių taisyklių 3 priedas). Išvadą pasirašo ją parengęs darbuotojas, o tvirtina civilinės metrikacijos įstaigos vadovas arba jo pavaduotojas.

32. Šių taisyklių 9.2–9.7 papunkčiuose, 11 punkte, jeigu keičiamas vyresnio kaip 3 mėnesių nepilnamečio vaiko vardas, taip pat 12.1–12.3 papunkčiuose nurodytais atvejais reikia gauti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Teisingumo ministerija) leidimą. Tokiu atveju išvadą pasirašo civilinės metrikacijos įstaigos vadovas arba jo pavaduotojas ir išvada kartu su byla siunčiama Teisingumo ministerijai.

Teisingumo ministro įsakymu įgaliotas valstybės tarnautojas tvirtina arba atsisako tvirtinti išvadą. Išvados patvirtinimas ar atsisakymas patvirtinti išvadą gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

33. Byla kartu su išvada gražinama ją pateikusiai civilinės metrikacijos įstaigai, jeigu prieš teisingumo ministro įsakymu įgaliotam valstybės tarnautojui priimant sprendimą dėl leidimo keisti vardą ir (ar) pavardę nustatoma, kad byloje arba išvadoje yra trūkumų (civilinės metrikacijos įstaigos padarytų klaidų), dėl kurių negalima priimti sprendimo dėl leidimo keisti vardą ir (ar) pavardę. Gražinant bylą nurodoma, kokie trūkumai turėtų būti pašalinti.

34. Jeigu teisingumo ministro įsakymu įgaliotas valstybės tarnautojas atsisako patvirtinti išvadą leisti pakeisti vardą ir (ar) pavardę, per 5 darbo dienas motyvuotu raštu apie tai pranešama pareiškėjui ir išvadą pateikusiai civilinės metrikacijos įstaigai.

35. Jeigu teisingumo ministro įsakymu įgaliotas valstybės tarnautojas atsisako tvirtinti išvadą neleisti pakeisti vardo ir (ar) pavardės, per 5 darbo dienas motyvuotu raštu apie tai pranešama išvadą pateikusiai civilinės metrikacijos įstaigai. Civilinės metrikacijos įstaiga per 5 darbo dienas nuo šio pranešimo gavimo dienos turi pateikti Teisingumo ministerijai tvirtinti išvadą leisti pakeisti vardą ir (ar) pavardę.

36. Teisingumo ministerija bylą su patvirtinta ar nepatvirtinta išvada grąžina ją pateikusiai civilinės metrikacijos įstaigai.

37. Jeigu patvirtinama išvada neleisti keisti vardo ir (ar) pavardės, civilinės metrikacijos įstaiga per 3 darbo dienas raštu informuoja pareiškėją apie šią išvadą.

38. Jeigu patvirtinama išvada neleisti pakeisti vardo ir (ar) pavardės arba atsisakoma patvirtinti išvadą leisti pakeisti vardą ir (ar) pavardę, civilinės metrikacijos įstaiga grąžina pareiškėjui civilinės būklės aktų įrašų įregistravimo liudijimų originalus, išduotus iki 2016 m. gruodžio 31 d., jeigu jie buvo pateikti paduodant prašymą.

39. Vardo ir (ar) pavardės pakeitimas registruojamas sudarant asmens paskutinio civilinės būklės akto įrašo pakeitimo ar papildymo įrašą.

40. Vardo ir (ar) pavardės pakeitimą civilinės metrikacijos įstaiga registruoja ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo pakeisti vardą ir (ar) pavardę priėmimo dienos, o tais atvejais, kai reikalingas Teisingumo ministerijos leidimas, – ne vėliau kaip kitą darbo dieną po šio leidimo gavimo civilinės metrikacijos įstaigoje dienos. Civilinės metrikacijos įstaiga, įregistravusi vardo ir (ar) pavardės pakeitimą, informuoja apie tai pareiškėją per 3 darbo dienas.

41. Prašymas, kai Teisingumo ministerijos leidimas nėra reikalingas, turi būti išnagrinėtas per 20 darbo dienų nuo prašymo ir kitų dokumentų gavimo įstaigoje dienos. Civilinės metrikacijos įstaigos vadovo sprendimu šis terminas gali būti pratęstas dar 10 darbo dienų.

42. Prašymas, kai reikia gauti Teisingumo ministerijos leidimą keisti vardą ir (ar) pavardę, turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo ir kitų dokumentų gavimo įstaigoje dienos. Prireikus atkurti prarastą civilinės būklės akto įrašą arba gauti iš Lietuvos ar užsienio valstybių institucijų ar valstybės archyvo civilinės būklės aktų įrašų nuorašus, pažymas, išvadas, civilinės metrikacijos įstaigos vadovo sprendimu šis terminas gali būti pratęstas iki 4 mėnesių.

Bylos kartu su išvada grąžinimas ją pateikusiai civilinės metrikacijos įstaigai šių taisyklių 33 punkte nustatyta tvarka nesustabdo šiame punkte nurodytų terminų skaičiavimo.
